

GRAD OTOČAC

„SINAC, MLINICE NA RIJECI GACKOJ, MAJEROVO VRILO“

Putem prijave na Javni poziv za predlaganje javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2023. godinu", raspisan od strane Ministarstva kulture i medija RH u rujnu 2022. godine, Gradu Otočcu za program, „**Sinac, Mlinice na rijeci Gackoj, Majerovo vrilo**“, **odobreno 13.272,28 eura** (100.000,00 kuna)¹.

Radi se o nepokretnom kulturnom dobru „Ruralna cjelina Majerovo Vrilo - Miletina Skela“ (Z-3179, UP/I-612-08/07-06/0083) koje se sastoji od četiri mlinice i pilane na kojima je krovni pokrov u dosta lošem stanju te je zamjena hitna kako bi se mlinice i pilana zaštitile od daljnjeg propadanja i kako kulturno dobro ne bi bilo uništeno. Radi oštećenja na pokrovu od šimle na zgradama mlinica i pilani prijeti prokišnjanje i propadanje krovne konstrukcije. Ukoliko se ne reagira i zamjeni dotrajali pokrov u skorije vrijeme, troškovi nekih budućih sanacija bili bi enormno povećani, a kulturno dobro uništeno.

Ukupna procijenjena projektantska vrijednost cijelog Programa iznosi 171.347,34 eura (1.291.016,50 kuna). U skladu s odobrenim financijskim sredstvima i suglasnosti nadležnog Ministarstva, Grad Otočac će obnoviti pokrov na Mlinici br. 1, dok će za ostatak kulturnog dobra, pripremiti prijavu na novi Javni poziv.

Procijenjena vrijednost obnove pokrova na Mlinici br. 1 iznosi 30.034,51 eura (226.295,00 kuna) s PDV-om:

- Ministarstvo kulture i medija RH: **13.272,28 eura**
- Grad Otočac: **16.762,23 eura**

Ciljevi Programa:

- obnoviti mlinice i pilanu koji zajedno čine kulturno dobro i na taj način ih zaštititi od daljnjeg propadanje i uništavanja
- oživjeti stare običaje sela
- oživjeti pilansko postrojenje i puštanje pilane bar u povremeni rad te projekt osposobljavanja agregata za proizvodnju jednosmjerne struje u mlinici Dale
- potaknuti i motivirati stanovništvo na valoriziranje kulturno povijesne baštine Gacke doline

Tradiciju mlinarenja na Gackoj najstariji sačuvani pisani izvori smještaju u 15. st.. Gradnja mlinica poticana je i u periodu Vojne krajine, posebice tijekom 18. i 19. st., a vezanost žitelja Gacke uz vodu potvrđuju i drugi tradicionalni gospodarski objekti koji su, smješteni uz tok rijeke, oblikovali prostorne odnose i vizure: pilane, stupe i koševi. Tradicijom mlinarenja i brojnošću gospodarskih objekata vezanih uz vodu posebno se ističe Sinac, dok su malobrojnije mlinice postojale i u drugim naseljima Gacke. Deagrarijacija, industrijalizacija i urbanizacija procesi su koji su već tijekom prve polovice 20. st. počeli rezultirati smanjenjem broja spomenutih objekata, što je naposljetku značajno izmijenilo i krajolik u kojem su mlinice, pilane, stupe i koševi bili smješteni. Dio te stoljetne graditeljske baštine na lokalitetu Majerovo

---

¹ 1 euro = 7,53450 kuna

vrilo u Sincu obnovljen je i očuvan te sadržava elemente koji bi mu mogli priskrbiti status kulturnog krajolika kao važnog faktora u gospodarskom, društvenom i kulturnom razvitku kraja.

Status Projekta: radovi u tijeku